

SAMMUS

DANSKE MUSEUMSFORENINGER

Nyhedsbrev nr. 39 – December 2017

Redaktion: kontakt@SAMMUS.dk

Foto: Bjarke Ørsted

2017 blev et nyt afsæt for SAMMUS' s fremtid

Traditionen tro afholder bestyrelsen i SAMMUS et bestyrelsesseminar hvert andet år. Det er en god tradition, som giver bestyrelsesmedlemmerne mulighed for – over et døgn – at skabe sig overblik og tænke nye tanker for de museumsfrivillige i en spændende og foranderlig museumsverden.

Mange aktiviteter – svag økonomi

Gennem de senere år har bestyrelsen involveret sig i en del aktiviteter, dels for at udbrede kendskabet til de museumsfrivilliges indsats, dels fremme respekten for tusinder af frivilliges og venners støtte til bevarelse af Danmarks kulturarv og ikke mindst skabe forståelse for, at frivilligindsatsen også har en pris. Det er ikke ”gratis” at få valuta for de frivillige og vennernes støtte.

På seminaret kunne kassereren konstatere, at landsforeningens egen kasse tynges af de mange aktiviteter. For selvom al arbejde og aktiviteter i organisationen udføres uden nogen form for vederlag, betales bestyrelsesmedlemmerne for direkte udgifter. De fleste tilfælde i form af befordringsgodtgørelser. Vi har ikke underskud, men der er ikke meget at gøre godt med til for eksempel trykning af en ny hvervefolder, eller for den sags skyld deltagelse i Folke-møderne på Bornholm og Mors. Til at styrke det nordiske samarbejde, eller deltage i internationalt arbejde indenfor WFFM – World Federation of Friends of Museums.

Der er derfor sat et arbejde i gang for at landsorganisationen kan råde over flere ressourcer end kontingenterne i dag giver mulighed for. At få samme status som SLA, Sammenslutningen af Lokal Arkiver, eller for så vidt ”By og Land”, Landsforeningen for Bygnings- og Landsskabskultur, og andre lignende organisationer, som på frivillig basis får fast offentlig støtte til deres vigtige arbejde for Danmarks kulturarv.

Ny museumslov efter 5 år?

1. januar 2018 er det fem år siden den sidste museumslov trådte i kraft. Det var ikke loven i sig selv, der ændrede meget. Men museumsudredning – især omkring arkæologien, strukturreform og kommunesammenlægninger til nye storkommuner, nedlægning af amterne, gav alvorlig turbulens mange steder. Hurtigt efter kom museumsfusionerne og ikke mindst Lars Liebst rapporten om bedre ledelse i kulturinstitutioner fik stor indflydelse på museerne og deres ledelse. Mange steder mistede de frivillige og vennerne deres pladser i museumsbestyrelserne. De røg simpelthen ud. Og afstanden til det lokale museum er både fysisk og mentalt mange steder blevet alt for lang. Museerne frakoblede sit DNA og sit lokale ophav.

Ny museumslov efter 5 år?

Det er desværre ikke af ovenstående grunde kulturminister Mette Bock for et halvt år siden varslede nytænkning af museumsstrukturen.

Det, der er på spil, er som oftest før, økonomien. Her:

Fordelingen af støttekronerne.

Dette er imidlertid så komplekst, at Mette Bock har set sig nødsaget til at kaste alt op i luften for bedre at kunne vurdere helheden.

To visionsgrupper – samt forslag fra interessenter

Mette Bock nedsatte 2 visionsgrupper, der hver skal fremkomme med nye forslag til hel ny museumsstruktur:

- 1. gruppe** består af Christian S. Nissen, tidligere generaldirektør i DR, samt Astrid Gade Nielsen, kommunikationsdirektør i Danish Crown.
- 2. gruppe** består af Frank Birkebæk, direktør på Roskilde Museum, samt Lene Bak, associeret partner i PLUSS, stor ledelses- og konsulentvirksomhed.

Dertil har Mette Bock opfordret til indsendelse af forslag fra museumsorganisationer, herunder ODM og SAMMUS, samt øvrige museumsinteressenter. Der er indkommet i alt 39 forslag, som kan ses på Kulturministeriets hjemmeside eller på følgende link:

<https://kum.dk/temaer/visioner-for-fremtidens-museer/>

eller

[https://kum.dk/fileadmin/KUM/Documents/Publikationer/2017/Visioner for fremtidens museer/Ny Bidrag Visionerforfremtidensmuseer.pdf](https://kum.dk/fileadmin/KUM/Documents/Publikationer/2017/Visioner%20for%20fremtidens%20museer/Ny%20Bidrag%20Visionerforfremtidensmuseer.pdf)

SAMMUS indsender forslag om nye elementer i ny museumslov

Allerede fredag d. 1. september 2017 benyttede vi lejligheden ved et møde i kulturministeriet med Kulturminister Mette Bock til at fremføre SAMMUS overordnede holdninger og forslag.

1.

De kulturhistoriske museer har på det organisatoriske plan i visse af nationens egne overskredet en naturlig grænse for lokalbefolkningens tilhørsfølelse til det museum, der fortæller deres historie.

Fusioneres yderligere mistes museernes rolle for den lokale sammenhængskraft. De kulturhistoriske museer bør følge de politiske enheder: Kommunerne eller naturlige lokale afgrænsede områder.

2.

Det er uholdbart, at stort set samtlige museer på Sjælland ikke har repræsentation af de frivillige og museumsvennerne i bestyrelserne.

Medens det i Jylland og på Fyn nærmest er en selvfølge, at frivillige er rigt repræsenteret i styring af museerne. Dette bør bestemmes af lovgivningen.

3.

Det er ikke gratis, at udnytte de frivilliges ressourcer på museerne. Derfor bør det ikke være de særlig interesserede museer, der alene yder på dette felt. Frivillighed bør være en parameter i kvalitetsbedømmelsen af museerne og efterfølgende i fordelingen af tilskuddene.

4.

Vi opfordrer kulturministeren at igangsætte et udredningsarbejde om frivillighed på museerne for at kunne afdække de kommende års ressourcer.

5.

Museumsloven og nuværende fordelingsnøgler for statstilskud omfatter ikke den betydning frivillige og venner af museer har eller kunne have for de danske statsanerkendte museer.

Bortset fra de frivilliges faste repræsentation i "Det Strategiske Panel" indgår de frivillige og vennerne ikke i lovgivningen. Tværtom. Nuværende lovgivning modarbejder civilsamfundets indflydelse på museerne.

I den tilbagevendende kvalitetskontrol staten øver overfor museerne rundt i landet indgår derfor heller ikke vurdering af frivilliges indsats eller for så vidt museernes samarbejde med disse. Hvor godt udnyttes disse ressourcer? Dette spørgsmål blæfrer i vinden. "Organisationen Danske Museer", ODM, har på et tidspunkt forsøgt at kapitalisere de frivilliges indsats. ODM kommer frem til, at på landsplan udføres svarende til ca. 120 millioner kroner. Det svarer til 25-30% af Statens støttekroner.

I fremtidens samfund vil antallet af veluddannede og aktive pensionister øges. Dette er udtryk for en betydelig ressource, som lovgivningsmæssigt på museumsområdet er upåagtet.

Vi foreslår derfor, at ministeren iværksætter et udredningsarbejde af frivillighedsressourcen, og at paradigmer for udnyttelse af og samarbejde med frivillige, dels beskrives og dels gøres målbare blandt andet i kvalitetsbedømmelsen af museerne.

*P. b. v.
John Holmer
formand*

Temamøde 2017 blev holdt i Silkeborg

I år blev der sat fokus på foreningernes forhold til deres museer. I Silkeborg har man dygtigt og engageret manøvreret sig igennem en fusion af 3 museer og tilhørende foreninger.

Museets direktør og to af foreningsformændene fortalte om de svære udfordringer, men også hvordan det er blevet til en stor gevinst for alle.

Frivillighedskoordinator, frivillige Thomas Joschika, fortalte meget lærerigt om Silkeborg Museums koordinering af de frivilliges indsats.

Bestyrelsen ønsker alle museumsfrivillige og venner af museerne i Danmark

**Glædelig jul og
godt Nytår 2018**

